

Rethinking Academic Planning: A Qualitative Analysis of Experiences of International Students

Seyed Jamal Barkhoda 1, Sirous Moradkhah 2, Abdullah Azizi 3

1. Assistant Professor of Education, Department of Education, Faculty of Humanities, and Social Sciences University of Kurdistan, Sanandaj, Iran
2. PhD student of Educational Administration, Department of Education, Faculty of Humanities, and Social Sciences University of Kurdistan, Sanandaj, Iran
3. MA student of Curriculum Studies, Department of Education, Faculty of Humanities, and Social Sciences University of Kurdistan, Sanandaj, Iran

10.22080/EPS.2023.25209.2181

Date Received:
2023/03/20

Date Accepted:
2023/05/28

Keywords:
higher education,
lived experiences,
international students.
planning challenges

Abstract

Aim: The higher education system is regarded as the first organized and systematic expression of higher sciences across the world in such a way that countless scientists turn to it to study in order to achieve pure thinking and reach the sublime levels of the frontiers of knowledge. Because of the importance of this reviews university planning challenges; It has focused on the representation of the experiences of international students of the University of Kurdistan.

Method: This study is applied in terms of purpose and qualitative in terms of data type. The sampling method was Snowball sampling which is a type of Purposive sampling. Sampling continued until data saturation; 15 participants were interviewed. The data gathering was through semi-structured interviews. In order to validate the data obtained, the accuracy of categorization and coding was investigated through re-presenting the concepts or categories described by the interviewees. Also, to obtain reliability, the codes that were presented to each category with the help of other researchers were evaluated. Finally, after agreeing on each one, the categories were coded. Strauss-Corbin (1967) method was utilized to analyze the conducted interviews.

Findings: based on the findings, five challenges were identified. These challenges include: 1. Cultural challenge 2. Financial challenge, 3. language challenge (Persian language) 4. challenges of rules and regulations and 5. technology, equipment, and educational space challenge. Using all types of technologies and methods in the realm of country's higher education is suggested as a prerequisite for admission of foreign students.

Conclusion: Solving the challenges of international students through the formulation and adjustment of a suitable educational program is considered one of the most important missions of universities while little research has been done on the creation of better international academic interactions. Thus, it is suggested that a structural rethinking in the planning of all universities, especially the University of Kurdistan is a must.

Corresponding Autho: , Sirous Moradkhah

Address: Sanandaj, Pasdaran Boulevard, University of Kurdistan, Postal Code: 66177-15175

Email: sirous.moradkhah@gmail.com

بازاندیشی در برنامه‌ریزی دانشگاهی؛ تحلیل کیفی تجارب دانشجویان بین الملل

سید جمال بارخدا^۱، سیروس مرادخواه^۲ عبدالله عزیزی

۱- مدیر داخلی مجله مدیریت مدرسه دانشگاه کردستان، استادیار علوم تربیتی دانشگاه کردستان

۲- دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی دانشگاه کردستان سنندج، ایاز

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی دانشگاه کردستان سنندج، ایاز

doi 10.22080/EPS.2023.25209.2181

چکیده:

تاریخ دریافت
۱۴۰۱/۰۸/۰۵تاریخ پذیرش
۱۴۰۲/۰۲/۰۵

هدف: یکی از رسالت‌های اساسی نظام آموزش عالی در جهان معاصر تضمین کیفیت خدمات در بخش‌های مختلف به طور اعم و طراحی برنامه‌ریزی‌های منسجم به طور اخص در پی نیل به پیشرفت همه‌جانبه برای ذی‌نفعان آموزش عالی می‌باشد. لذا این پژوهش درصدد است که به بررسی چالش‌های برنامه‌ریزی دانشگاهی؛ بر ساخت تجارب دانشجویان بین الملل دانشگاه کردستان بپردازد.

روش‌شناسی: پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر نوع داده‌ها کیفی است. روش انتخاب مشارکت‌کنندگان هدفمند و از نوع گلوله برفی بود. حجم مشارکت‌کنندگان تا رسیدن به اشباع نظری ادامه داشت که در نهایت به ۱۵ نفر رسید. گردآوری داده‌ها از طریق مصاحبه نیمه ساختاریافته با حداکثر تنوع انجام گرفت. در تحقیق حاضر پژوهشگر برای به دست آوردن روایی با ارائه مجدد مقولات توصیف شده توسط مصاحبه شونده دقت دسته‌بندی کدگذاری‌ها را مورد بررسی قرار دادند. همچنین برای به دست آوردن پایایی، پژوهشگر از کدهایی مختص هر مقوله بود، با کمک محققان دیگری ارزیابی شد. در نهایت پس از توافق بر سر آنها، مقولات کدگذاری شدند. جهت تجزیه و تحلیل مصاحبه‌های اجراء شده از روش اشتراوس کوربین (۱۹۶۷) استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج تحقیق منجر به شناسایی ۵ چالش مهم برای دانشجویان شد. مهم‌ترین چالش‌ها عبارت بودند از: (۱) چالش فرهنگی، (۲) چالش مالی، (۳) چالش زبان فارسی، (۴) چالش قوانین و مقررات و (۵) چالش فن‌آوری، تجهیزات و فضای آموزشی. این تحقیق پیشنهاد می‌کند در گام اول برای پذیرش دانشجویان خارجی، به استقرار کلیه فن‌آوری‌ها با بهترین و آخرین متد، در نظام آموزش عالی کشور توجه شود

نتیجه‌گیری و پیشنهادات: رفع چالش‌های دانشجویان بین الملل از طریق تدوین و تنظیم برنامه آموزشی مناسب از مهمترین رسالت دانشگاهی محسوب می‌شود که نگرستن در مباحث مرتبط در این باره، پژوهش‌های آتدکی در مورد ایجاد تعاملات بین المللی بهتر دانشگاهی صورت گرفته است. لذا پیشنهاد می‌شود بازاندیشی ساختاری در برنامه‌ریزی کلیه دانشگاه‌ها بویژه دانشگاه کردستان به طور جد صورت گیرد.

کلیدواژه‌ها:

نظام آموزشی، آموزش غیردولتی، آموزش هزاره سوم، مقطع ابتدایی

نویسنده مسئول: سیروس مرادخواه

سنندج، بلوار پاسداران، دانشگاه کردستان کد پستی: ۱۵۱۷۵-۶۶۱۷۷

sirous.moradkhah@gmail.com

Extended abstract

Introduction: As one of the most important knowledge-producing centers, universities have played a significant role in the economic and social development of the society since long ago. According to other institutions, they have a strategic role in training the specialized forces needed by the society, and their performance changes many fundamental issues of society. In fact, scientists believe that during the last few decades, due to the development of issues related to university branding and the expansion of institutions related to the educational marketing concept, appropriate planning of the higher education system is more or less viewed as the most important foundations for the prosperity of economic issues; because in an era when the events of modernity have dominated the traditional structures of societies, with the transformation and development of the form of societies and the relations of its members, both domestically and internationally, different countries have faced various issues.

Method: In the current study, an interpretative epistemological orientation was adopted. Therefore, a qualitative approach was used. Qualitative traditions emphasize the inner experience of people in general and the inner experience of certain kinds of people with one another. Since the researchers intended to study the lived experiences of international students on the challenges of university planning, phenomenology has been recognized as the most suitable strategy. The field of research was the University of Kurdistan. Thus, the list of all international students was obtained from the statistics unit of the university. Purposive sampling was utilized to select the participants and with maximum diversity according to the main assumptions of experiencing the desired phenomenon as international students are from different countries. 15 participants from different disciplines were interviewed using a semi-structured interview. Therefore, all participants were asked the same questions and they were free to answer in any way they wanted. All the participants were informed in advance about the goals and questions of the interview through e-mail or phone call, and after the consent of the participants, the interviews were held.

<i>Group</i>	<i>Open Codes</i>	<i>Axial Code</i>	<i>Selective Code</i>
<i>Cultural Challenge</i>	15	5	1
<i>Financial Challenge</i>	15	6	1
<i>Language challenge (Persian)</i>	17	6	1
<i>Challenges of Rules and Regulations</i>	13	5	1
<i>Technology, Equipment, and Educational Space Challenge</i>	20	6	1
<i>Total</i>	78	28	5

Result: In this research, based on the analysis of the data obtained, 78 concepts (open codes) were extracted, and the results of the research encompasses five main concepts, including the cultural challenge, the financial challenge, the Persian language challenge, the challenge of rules and regulations, and the challenge of technology, equipment, and educational space. The concept of cultural challenge consisted of 6 core codes and 15 open codes. Financial problems and challenges consisted of 6 core codes and 15 open codes, each of which deals with the aspect and part of financial problems. The concept related to the Persian language was also one of the important challenges of foreign students, consisted 17 open codes and 6 core codes. The concept of problems related to rules and regulations is another important and challenging topic, which consisted 13 open codes and 5 core codes, and finally, the concept of technological problems, equipment and educational space is another important issue and challenge of international students, which was obtained from 20 codes. Based on the results of the coding related to the research problem "The lived experience of the challenges faced by the international students of the University of Kurdistan", a total of 5 organizing themes were identified. These 5 organizing themes were named as cultural challenge, financial challenge, Persian language challenge, rules and regulations challenge, and educational equipment and environment challenge.

Conclusion: An "open door policy" that provides individual counseling and timely support regarding academic and social goals is essential. In an increasingly competitive global market for international education, the host country must continue to focus on the overall experience of international students in terms of increasing their satisfaction ratings and subsequent recommendations of the institutions to others. As a result, to improve the overall quality of

services provided to overseas students and maintain sustainable growth in the international student market, aggressive policies have been formulated by governments of other major study destinations for international students.

Funding: There is no funding support

Conflict of interest: Authors declared no conflict of interest

Acknowledgments: We thank all the international students of the University of Kurdistan who participated in our research

مقدمه:

دانشگاه‌ها از دیر باز به منزله یکی از مهمترین مراکز مولد دانش، نقش بسزایی در ترقی و پیشرفت اقتصادی و اجتماعی جامعه ایفا کرده است؛ به تعبیر دیگر نهادهای مزبور، نقشی راهبردی در آموزش نیروهای تخصصی مورد نیاز جامعه دارند و برآیند عملکرد آنها، مسائل متعدده بنیادین جامعه را دستخوش دگرگونی می‌گرداند. فی الواقع دانشمندان معتقدند که طی چند دهه اخیر از بهر ترقی مسائل مربوط به برندسازی دانشگاهی و گسترانیدن سازمان‌های^۱ مربوط به مفهوم بازاریابی، آموزشی برنامه‌ریزی مناسب نظام آموزش عالی کم و بیش از مهم‌ترین پایه‌های رونق مسائل اقتصادی نگریسته می‌شود؛ زیرا در عصری که رویدادهای مدرنیته بر ساختارهای سنتی جوامع مستولی گشته با تحول و تطور شکل جوامع و روابط اعضای آن چه در سطح داخلی و چه بین‌المللی، ممالک مختلف را با مسائل متنوع روبه‌رو ساخته است؛ مسائلی مانند نیاز به عرضه‌ی راهکارهای نو در پی پاسخ به مسائل بدیع، مدیریت و تخصیص صحیح منابع محدود برای افزایش بهره‌وری و ... که مسلماً برای پاسخگویی به این دست مسائل،

سیاست‌گذاران دیگر قادر نیستند همانند روزگاران قدیم پایه‌ی تقدیر و مفروضات صرف مبادرت ورزند (Hemti, Ghasemi and Mansourinejad, 2019). طی سالیان اخیر فزونی متقاضی برای تحصیل در سطح عالی، به موازات آن نیز درهم‌تنیدگی اقتصاد ملی، گسترش شبکه جهانی و اینترنت و پروراندن اندیشه‌ها در پی ابداعات تکنولوژیکی، برنامه آموزشی دانشگاه‌ها را جهت بازتاب واقعیت‌های جهانی «تغییر کردن» از طریق فرایند بین‌المللی سازی به چالش کشیده است (Eghdamahpour et al, 2016) و سالیان درازی است علیرغم صعوبت فعالیت در بستر جهان دولت‌ها و نهادهای آموزش عالی بر اقتضای فعالیت‌های بین‌المللی و منابع ضروری برای حمایت از این تلاش‌ها پافشاری می‌کنند، از این رو انفجاری در حرکت آدیان برنامه‌ها و نهادهای آموزش عالی در مرزهای بین‌المللی به وقوع پیوست. مزد قابلیت به هم‌پیوستگی‌های بین‌المللی اقتصادی، دولت‌ها و فرهنگ‌ها، کسب مهارت‌ها و دانش بنیادین را برای حضور در برنامه‌های بین‌المللی برای دانشجویان دانشگاه‌ها مهم‌تر کرده است (Mehdi and Barani, 2017) فی الواقع، پدیده تحصیل دانشجویان در سرزمین‌های دیگر از جمله مفاهیم مهم و تأثیرگذار در نظام آموزش عالی محسوب می‌شود و آشخور آثار متنوع سیاسی، اقتصادی و فرهنگی است که به یکی از اولویت‌های اصلی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی بدل شده است، به طوری که چنین مراکزی برای حصول اعتبار و وجهه ملی، کسب درآمدهای اقتصادی، ترقی کیفیت آموزش، درک اجتماعی-فرهنگی، رده‌بندی‌ها و عوامل دیگری به سمت این سیاست‌ها سوق یافته‌اند (Fathi Vajargah et al, 2019). در سند چشم‌انداز (1404) ایران کشوری با جایگاه اول علمی در سطح آسیای جنوب غربی ترسیم شده که برای این کار در بخش دانشگاهی، لازم است که دانشگاه‌های کشور به سمت بین‌المللی سازی آموزش‌های خود حرکت کنند. در قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران در بخش 12: ماده 64 و 66 به وضوح بر مزید ارتباطات علمی با مراکز و نهادهای آموزشی و تحقیقاتی معتبر بین‌المللی تأکید شده است و در نقشه جامع علمی کشور در راهبرد کلاذ بر بین‌المللی سازی آموزش عالی و همکاری‌های علمی بین‌المللی اشاره شده است، فی الواقع با توجه به اشارات اسانید بالادستی و تغییرات چند دهه گذشته ضروری است که دانشگاه‌های کشور در رسالت‌ها، مأموریت‌ها، اهداف و کارکردهای خود بازنگری‌هایی داشته باشند و بین‌المللی سازی آموزش عالی را به مثابه راهبردی استراتژیک در چشم‌اندازهای دانشگاهی بگنجانند تا از این طریق بتوانند به گسترش وجهه بین‌المللی، اشاعه دانش و یافته‌های علمی، تبادلات دانشجویی، برطرف نمودن تنگناهای مالی و تزیاید کیفیت آموزشی دانشگاه‌ها کمک کند (Zamani Menesh et al., 2016, 56-44).

بنابراین با توجه به آنچه بیان شد می‌توان ادعا نمود که دانشگاه کردستان به دلیل واجد وضعیت مناسب جغرافیایی و نزدیکی آن با حوالی کشورهای همسایه نظیر عراق و افغانستان. هر ساله انبوهی از دانشجویان کشورهای همسایه برای حصول دانش و پیمودن مراتب علمی در رشته‌های مختلف به این دیار روی می‌آورند، این درحالی است که در پاره‌ای از مواقع اهداف برنامه‌ریزی دانشگاه در قبال خواسته‌های این دانشجویان با ناکامی روبه‌رو می‌شود، بدین معنا منجر به ایجاد چالش‌های متعددی می‌شود. لذا شکاف اساسی پژوهش دربردارنده چالش‌هایی است که محتملاً دانشجویان بین‌المللی با آن مواجه شوند، با این حال با توسل به تجارب آنان در این عرصه پژوهشگران درصددند که به کشف پاره‌ای از این چالش‌ها مبادرت ورزند.

برای چندین دهه، روند کلی جهانی شدن برنامه‌ی نهادهای آموزش عالی را وادار نموده تا خویشتن را دگرگون سازند و به تبع آن نیز نیازهای آدیمیزاده عصر فعلی را برآورده سازند. از این نظر، بین‌المللی شدن نهاد آموزش عالی به موضوعی قابل توجه در زمینه تاریخ آموزش عالی بدل شده است (Morosini et al, 2017). این مفهوم به منزله یک اصطلاح چند بُعدی در نظر گرفته می‌شود، توسط (Arum and van de Water, 2017). به‌عنوان چندین فعالیت، برنامه و خدمات که شامل مطالعات بین‌المللی، مبادلات آموزشی بین‌المللی و همکاری فنی است، تعریف شده است (Cited by Kilnich et al, 2020). یک تعریف فرآیندمحور، که بر وجوه متنوعی از این اصطلاح تمرکز دارد، پیشنهاد شده توسط (Knight, 2008) به فرآیند یکپارچه‌سازی کارکردهای آموزشی، پژوهشی و خدماتی یک مؤسسه در ابعاد بین‌المللی و بین‌فرهنگی اشاره دارد. راه‌های مختلفی برای حمایت از بین‌المللی‌سازی در مؤسسات آموزش عالی وجود دارد، از جمله تسهیل فعالیت‌هایی مانند تحصیل در خارج از کشور، تشویق تحرک فرامرزی دانشجویان و کارکنان پذیرش برنامه‌های درسی بین‌المللی، راه‌اندازی پردیس‌های شعبه جدید، بستن توافق‌نامه‌های بین‌المللی، و ایجاد شبکه‌ها در سطح سازمانی (Tichler, 2010).

برنامه‌ی تحصیلی نظام عالی کشور ما طی چند دهه‌ی اخیر با چالش‌های متعددی نظیر رشد فزاینده متقاضیان ورود به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و فشار از سوی جامعه برای مسئولیت‌پذیری و پاسخ‌گویی بیشتر و غیره متوجه بوده است، کمبود منابع مالی مورد نیاز مؤسسات آموزشی برای توسعه دانشگاه‌ها و پاسخ‌گویی به نیازهای مزبور به‌عنوان یکی از چالش‌های اصلی نظام آموزش عالی کشور مطرح بوده است. به همین علت در آموزش عالی ایران الزامات قانونی مرد نیاز به‌منظور پاسخگویی به چنین چالش‌هایی پیش‌بینی شده و دانشگاه و مؤسسات آموزش عالی نیز دستخوش

تحولات زیادی شده‌اند (2013)؛ Quoted from Rabiei and Nazarian, با این وجود در چند سال گذشته کمیت و کیفیت آموزش عالی در ایران از رشد خوبی برخوردار بوده است و سهم تحصیل دانشجویان خارجی در دانشگاه‌های ایرانی نیز رو به افزایش است. دانشگاه‌ها، نهادهایی‌اند که در منابع انسانی خود، قدرت جذب و تولید خلاقانه و تبادل دانش را ایجاد می‌کنند و می‌توانند اقتصاد دانش پایه را حمایت کرده و در زمینه زایش دانش نو و انتقال فن‌آوری فعالیت کنند (Karimizadeh, 2015). Fathi and Ajargah,

در باب تعاریف، انجمن بین‌المللی دانشگاه‌ها و انجمن دانشکده کانادا (1998)، تعریف نسبتاً مشابهی از بین‌المللی سازی آموزش عالی ارائه داده‌اند و آن را گنجانده ابعاد بین‌المللی، تطبیقی یا جهانی در تحقیق، توسعه آموزش و کارکردهای خدماتی مؤسسات آموزش عالی بیان کرده‌اند. (Bastrom) 2010 بین‌المللی سازی آموزش عالی را فرایند تلفیق ابعاد بین‌المللی، بین فرهنگی و جهانی با اهداف و عملکردهای دانشگاه دانسته و اجرای آن را به شکلی می‌داند که احترام به تفاوت‌های فرهنگی و سنت‌های گوناگون را ارتقا بخشد (Knight, 2014). بین‌المللی ساز آموزش عالی را فرایند ادغام ابعاد بین‌المللی، بین فرهنگی و جهانی در اهداف و کارکردهای آموزش عالی (یاددهی-یادگیری، تحقیق، خدمات) بیان کرده است. اندرسون و ماهاراسوا، بین‌المللی شدن آموزش عالی را چنین تعریف کرده‌اند: وارد کردن آموزش عالی، صادر کردن آموزش، تغییرات پیشنهادات علمی، آموزش از راه دور و ایجاد شبکه‌های ارتباطی آموزش عالی در یک مقیاس بین‌المللی (Khaliq Khah,; Hosseini et al., 2017).

جهانی شدن پدیده‌ای است که جنبه‌های مختلف بشری را مانند جنبه اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی آموزشی راتحت تأثیر قرار می‌دهد. جهانی شدن نظام آموزشی و به تبع آن منافع کشورها را در عصر اقتصاد دانش محور با مسائلی مواجه کرده است (Khosravi et al, 2010). در پژوهشی (Zakir Salehi 2019) تحت عنوان «غریبه‌های قریب: بررسی تجربه زیسته دانشجویان افغانستانی ساکن ایران در بحران کرونا» نوشته است که؛ موقتی پنداشتن حضور میلیونی اتباع افغانستان در چهار دهه گذشته به‌عنوان مسئله‌ای اجتماعی بستر ساز چالش‌های متعددی برای هر دو طرف شده است. یافته‌های وی نشان می‌دهد که مهم‌ترین تأثیر منفی اضطراب اجتماعی در تقاطع با ملیت، جنسیت و طبقه، فریه شدن نابرابری‌های آموزشی و جنسیتی در زیست روزمره مهاجران است. از سوی دیگر مهم‌ترین تغییر مثبت ناشی از موقعیت کرونا، مرئی شدن حضور مهاجران در سطح افکار عمومی و عرصه سیاست گذاری است که زمینه‌های ادغام ساختاری مهاجران را تا حدی تسهیل نموده است. (Poursaid et al 2018) در مطالعه‌ای تحت عنوان «گردشگری علمی؛ فهم پدیدارشناسانه تجربه زیسته گردشگران خارجی دانشگاه‌های ایران» اشاره کرده‌اند که؛ پژوهش آنها، سعی در فهم تجربه گردشگری علمی دارد و این امر در بین دانش پژوهان خارجی که گردشگری علمی را در ایران تجربه کرده‌اند، بررسی شده است. بر اساس یافته‌های آنها در انتها چهار دسته تم حاصل شد که عبارت‌اند از؛ جنبه علمی، جنبه مذهبی، جنبه فرهنگی و جنبه اقتصادی و اوقات فراغت. (Fazli Yazdi and colleagues 2018) پژوهشی با عنوان «جذب دانشجویان بین‌المللی در نظام آموزش عالی ایران و چالش‌های پیش‌رو» انجام داد که یافته‌های پژوهش بیانگر آن است که چالش‌های عمده جذب دانشجویان بین‌المللی از دیدگاه اعضای هیئت علمی در پنج بعد موانع آموزشی، موانع فرهنگی و اجتماعی، موانع اقتصادی، موانع سیاسی و موانع ساختاری/ مدیریتی قابل دسته‌بندی است. در پایانه با توجه به نتایج پژوهش، پیشنهادها و راهکارهایی برای رفع چالش‌ها و افزایش جذب دانشجویان بین‌المللی در نظام آموزش عالی ایران ارائه شد. در یک تحقیق ترکیبی (Zamanimanesh et al, 2018)، باهدف واکاوی سازوکارهای توسعه‌ی بین‌المللی سازی نظام آموزش عالی کشور انجام دادند که عمده‌ترین یافته‌ها در بخش کیفی حکایت از آن داشت که همکاری‌های علمی بین‌المللی، فعالیت‌های فوق‌برنامه بین‌المللی، راهبردهای یادمانی، راهبردهای حمایتی، توسعه منابع انسانی، بین‌المللی سازی برنامه‌های درسی، فرصت‌های بین‌المللی، نظارت و ارزیابی شرایط زمینه‌ای سازوکارهای شناسایی شده برای توسعه بین‌المللی سازی نظام آموزش عالی کشور است و در بخش کمی نیز نشان دادند که همه سازوکارهای شناسایی شده از اعتبار لازم برای توسعه بین‌المللی سازی نظام آموزش عالی کشور برخوردار هستند. در پژوهشی (Reza and Barani 2017) با عنوان «امکانسنجی بین‌المللی شدن دانشگاه‌های جامع دولتی شهر تهران»، به بررسی وضعیت مؤلفه‌های فن‌آوری‌های نوین، زبان انگلیسی، همکاری علمی و پژوهشی بین‌المللی در دانشگاه تهران و شهید بهشتی از دیدگاه اعضا هیئت علمی، کارکنان و دانشجویان برای امکانسنجی بین‌المللی شدن این دانشگاه‌ها پرداختند و نتیجه‌ی مطالعه نشان داد که امکان بین‌المللی شدن این دانشگاه‌ها کمتر از حد متوسط و مورد انتظار است. در پژوهشی (Tight, 2021) با عنوان «جهانی سازی و بین‌المللی سازی به‌عنوان چارچوب تحقیقات آموزش عالی» نشان داد که مؤسسات آموزش عالی نقش عمده‌ای در جهانی سازی و بین‌المللی شدن دارند، اما عوامل مؤثر در جهانی سازی و پیامدهای آن را نیز نباید نادیده گرفت، نتیجه کلی حاکی از آن بود که اگر جهانی سازی و بین‌المللی شدن تأثیر قابل توجهی در سیاست و تحقیقات آموزش عالی داشته و دارند اما این تأثیربخشی از یک سنت ادامه‌دار است و تا حد زیادی به همکاری دولت و نهادها متکی است. بر اساس تجربیات شرکت کنندگان در مطالعه (Aydinol 2013) تحت عنوان «درک تجربه دانشجویان بین‌المللی» مسائل زندگی روزمره، فرهنگ‌های مختلف یادگیری، دستیابی به موفقیت، تعاملات اجتماعی و رشد فردی به‌عنوان یافته‌های موضوعی این پژوهش مطرح شد.

جامعه ایران برای توسعه ملی نیازمند تقویت همبستگی اجتماعی در میانه کلیه گروه‌های موجود در کشور است و مهاجران بین الملل به‌عنوان دومین گروه بزرگ تشکیل دهنده اتباع غیرایرانی وزن مهمی در تقویت یا تخریب همبستگی اجتماعی خواهد داشت. بر اساس بنیاد نظری مطالعات صورت گرفته، فرآیند ادغام مهاجران دارای دو بُعد ساختاری و هم‌چنین بُعد فرهنگی-اجتماعی است و به نظر می‌رسد در سالهای اخیر با تقویت «سیاست ساماندهی اتباع خارجی» و تسهیل دسترسی مهاجرین به آموزش (تجربه مدرسه و دانشگاه) و بهداشت (بیمه سلامت) با آهنگی هرچند کند، فرسایشی و تدریجی ادغام ساختاری مهاجران عراقی و افغانستانی و.. به جریان افتاده و تغییرات اجرایی در خصوص وضعیت مهاجرین این فرآیند را تقویت نموده است اما از سوی دیگر باید گفت که به دلیل تجربه سالها محرومیت‌های ساختاری در جامعه ایران «تمایل و کشتش» مهاجران بین الملل به‌طور کل و دانشجویان عراقی و افغانی به‌طور خاص به فرهنگ‌پذیری با روند کلی جامعه ایران کاهش یافته و یا کلاً از بین می‌رود و هنوز

در مرحله «انگیزه‌های فرهنگ‌پذیری» قرار دارند که پیش نیاز ادغام اجتماعی-فرهنگی است. این نکته بر اهمیت نقش برنامه‌ریزی‌های منسجم و درازمدت دولت میزبان در خصوص پرورش سرمایه انسانی افراد در جهت تقویت انگیزه‌های فرهنگ‌پذیری نسل جدید مهاجران تأکید دارد.

بر اساس آمار موجود در سال تحصیلی ۱۳۹۶-۹۷، فقط حدود ۰/۵۷ درصد از دانشجویان شاغل به تحصیل در نظام آموزش عالی ایران دانشجوی خارجی‌اند، همانطور که ذکر شد بر اساس ماده ۶۶ برنامه ششم توسعه «دولت موظف است به‌منظور حضور مؤثر نظام آموزش عالی کشور در تولید، توسعه و نشر علم و فن‌آوری و تربیت دانشجوی در سطح بین‌المللی و برقراری توازن و ارتقای کیفیت آموزش عالی و پژوهش و فن‌آوری مواردی را اجرایی کند». مطابق این ماده، سهم دانشجویان خارجی در سالهای ۱۳۹۶، ۱۳۹۷، ۱۳۹۸، ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ به ترتیب ۱/۵، ۱/۸، ۱/۸، ۱/۸ پیش‌بینی شده است (Fazli Yazdi et al, 2018). به نظر می‌رسد امروزه کشورها با ارتقای سطح همکاری‌ها و تبادلات بین‌المللی علمی نه تنها مشروعیت جانبی و منزلت اجتماعی کسب می‌کنند بلکه به نوسازی اقتصاد کارآمدی فناوری خود مدد می‌رسانند. بین‌المللی سازی برنامه‌ریزی دانشگاه‌ها از جنبه‌های بسیاری، از جمله رشد اقتصادی، افزایش ارتباطات بین فرهنگی و غیره سودآور است، از این رو بین‌المللی شدن و جذب دانشجویان خارجی به یکی از اولویت‌های مهم دانشگاه‌های برتر کشور تبدیل شده است، در این راستا بررسی و شناخت تجربه‌های مثبت و منفی دانشجویان خارجی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ زیرا شناخت این تجربه‌ها از جمله گام‌های اساسی برای سیاست‌گذاری در حوزه آموزش عالی به‌منظور جذب موفق دانشجویان خارجی است، به همین منظور در این پژوهش سعی شده است که به بر ساخت تجارب دانشجویان بین‌الملل در عرصه‌ی چالش‌های برنامه‌ریزی دانشگاهی در کردستان و پرداخته شود.

روش شناسی پژوهش:

در مطالعه حاضر یک جهت گیری معرفت شناختی تفسیری اتخاذ گردید. لذا از رویکرد کیفی استفاده گردید. سنت‌های کیفی بر تجربه درونی افراد به طور عام و تجربه درونی نواح خاصی از افراد با یک دیگر تأکید می‌کنند. از آنجا که محققان قصد داشتند تجارب زیسته دانشجویان بین‌الملل را از چالش‌های برنامه‌ریزی دانشگاهی را بکاوند، پدیدارشناسی مناسب‌ترین راهبرد تشخیص داده شده است. میدان تحقیق دانشگاه کردستان بود. از این رو فهرست تمامی دانشجویان بین‌الملل از سوی واحد آمار دانشگاه اخذ گردید، مشارکت کنندگان در این پژوهش به صورت هدفمند و با حد اکثر تنوع با توجه به مفروضات اصلی مبنی بر تجربه پدیده مورد نظر از دانشجویان بین‌الملل که از کشورهای مختلف در دانشگاه کردستان در حال تحصیل بودند به اجرا در آمد. تعداد مشارکت کنندگان در این پژوهش ۱۵ نفر از رشته‌های مختلف بودند که به صورت مصاحبه نیمه ساختار یافته صورت گرفت. سؤالات از قبل طراحی شده‌اند و هدف کسب اطلاعات عمیق از مصاحبه‌شونده است؛ بنابراین از تمام شرکت کنندگان سؤالات مشابهی پرسیده شد و آنها آزاد بودند تا پاسخ خود را به هر طریقی که می‌خواهند ارائه دهند. برای این منظور تمام افراد شرکت‌کننده از قبل از طریق ایمیل یا تماس تلفنی از اهداف و سؤالات مصاحبه مطلع شدند و پس از اعلام موافقت شرکت کنندگان مصاحبه برگزار شد.

همانطور که در جدول شماره (۱) نشان داده شده است، اکثریت مصاحبه‌کنندگان مرد بودند (۱۳ نفر (۸۶/۶۷ درصد)) و تحصیلات اکثریت مصاحبه‌کنندگان دکتری ۸ نفر (۶۷/۸۶ درصد) بود و همچنین ۷ نفر از مصاحبه‌شوندگان در رده سنی ۳۵-۲۵ سال و ۸ نفر در رده سنی ۴۵-۳۵ سال بودند.

جدول ۱- اطلاعات جمعیت شناختی مصاحبه‌شوندگان

سن	تحصیلات	جنسیت
۲۵-۳۵	کارشناسی ارشد	زن
۷ (۴۶/۶۷٪)	۲ (۱۳/۳۳٪)	۲ (۱۳/۳۳٪)
۳۵-۴۵	دکتری	مرد
۸ (۵۳/۳۳٪)	۱۳ (۸۶/۶۷٪)	۱۳ (۸۶/۶۷٪)
جمع	جمع	جمع
۱۵ (۱۰۰٪)	۱۵ (۱۰۰٪)	۱۵ (۱۰۰٪)

جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده‌ها

یک مصاحبه نیمه ساختار یافته برای دسترسی به اطلاعات تماس عمیق در مورد این پدیده انجام شد که به تیم تحقیقاتی فرصت بیشتری را برای توضیح بیشتر در مورد موضوع برای شرکت کنندگان می‌دهد و به ما امکان می‌دهد سؤالات بعدی بیشتری بپرسیم. بنابراین، یک پروتکل مصاحبه بر اساس پنج سوال اصلی تحقیق و تلخیص شده در یک سوال پژوهشی به عنوان ابزار اکتشافی در این تحقیق تدوین شد:

- بر اساس تجارب خود چه چالش‌ها و موانعی در زمینه برنامه‌ریزی دانشگاهی در دانشگاه کردستان برای شما وجود داشته است؟

تجزیه و تحلیل کدها با استفاده از روش اشتراوس کوربین (1967) در سه مرحله که شامل کدگذاری باز، محوری و کد انتخابی انجام گرفت. عناصر کلیدی این روش مفهوم پردازی داده‌ها به مثابه نخستین گام در تجزیه و تحلیل محسوب می‌شود. منظور از مفهوم پردازی این است که به هر کدام از رخدادها و ایده‌های موجود در داده‌ها نامی اختصاص داده می‌شود.

جدول شماره ۲- روش اعتبارسنجی یافته‌های تحقیق

ضابطه‌ها	تکنیک‌های اعتبارسنجی در این تحقیق
اعتبار سازه (تاییدپذیری) ^۱	تشریح مراحل انجام تحقیق، نحوه گردآوری داده‌ها، نقش محقق، رویکرد تحقیق، شبیه کدگذاری، استخراج کد فرایند انجام کار در اختیار پژوهشگرانی که با راهبرد پدیدارشناسی کار کرده‌اند قرار داده شد تا صحت داده‌ها یافته‌ها تایید گردد.
روایی بیرونی (انتقال پذیری) ^۲	شرح مشخصات مصاحبه شوندگان، انتخاب نمونه‌ها بر اساس تجربه و ادراک دانشجویان بین الملل و ارائه مشخصات آنها از نظر سن تحصیلات، جنسیت، منطقه و بیاض مشخصات مکتوب
روایی درونی (باورپذیری) ^۳	غنی سازی منابع داده‌ها: مصاحبه با دانشجویان بین الملل دانشگاه کردستان تطبیق توسط مشارکت کنندگان سه نفر از مشارکت کنندگان فرایند تحلیل و مقوله به دست آمده را بازنگری کردند. مثلت سازی روش گردآوری اطلاعات: مصاحبه نیمه ساختاریافته، مطالعات کتابخانه‌ای
پایایی (اطمینان پذیری) ^۴	برای تامین معیار قابلیت اطمینان نیز فرایند انجام تحقیق در اختیار اساتید دانشگاه کردستان قرار گرفت، آنها پس از بازنگری فرایند پژوهش، نتایج را مورد تایید قرار دادند.

فرآیند تقلیل داده‌ها

در جدول شماره (3) مضامین پایه و سازمان دهنده مربوط به کدگذاری پاسخ‌های 15 نفر از مشارکت کنندگان در مورد سؤال تحقیق آمده است. در این پژوهش، بر اساس تحلیل انجام شده بر متن مصاحبه‌ها، 78 مفهوم (کد باز) استخراج شده است که در مراحل بعدی، کدهای محوری مطابق جدول شماره (3) به دست آمده‌اند همانطور که جدول شماره (3) ذکر شده است، نتایج پژوهش در قالب پنج مفهوم اصلی شامل چالش فرهنگی، چالش مالی، چالش زبان فارسی، چالش قوانین و مقررات و چالش تجهیزات و فضای آموزش دسته‌بندی شده است. مفهوم چالش فرهنگی از 6 کد محوری و 15 کد باز تشکیل شده است. مشکلات و چالش‌های مالی نیز خود حاصل 6 کد محوری 15 کد باز بوده که هر یک از این موارد به بعد و بخشی از مشکلات مالی پرداخته‌اند. بحث مربوط به چالش زبان فارسی نیز یکی از چالش‌های مهم دانشجویان خارجی می باشد، حاصل خروجی 17 کد باز و 6 کد محوری بوده است. مفهوم مشکلات مربوط به قوانین و مقررات نیز یکی دیگر مباحث مهم چالش برانگیز بوده که در جدول شماره (4) مد نظر است، حاصل 13 کد باز و 5 کد محوری است و در نهایت مفهوم مشکلات فن آوری، تجهیزات و فضای آموزشی یکی دیگر از موارد و چالش‌های مهم دانشجویان بین الملل بوده که حاصل 20 کد باز و 6 کد محوری بوده که هر یک قسمتی از این مفهوم را موردنظر داشته‌اند

جدول 3- پراکندگی، کد انتخابی، کد محوری و کدهای باز

کد انتخابی	کد محوری	کد باز	دسته
1	5	15	چالش فرهنگی
1	6	15	چالش مالی
1	6	17	چالش زبان فارسی
1	5	13	چالش قوانین و مقررات
1	6	20	چالش تجهیزات و فضای آموزشی
5	28	78	جمع

¹ Verifiability

² Transferability

³ Credibility

⁴ Reliability

یافته های پژوهش

جمع بندی و ترکیب مفاهیم پایه و سازماندهنده

بر اساس نتایج کدگذاری مربوط به مسئله پژوهش «تجارب دانشجویان بین الملل در مورد چالش های تحصیلی» در مجموع ۵ مضمون سازماندهنده شناسایی شد. این ۵ مضمون سازماندهنده شامل چالش فرهنگی، چالش مالی، چالش زبان فارسی، چالش قوانین و مقررات و چالش تجهیزات و فضای آموزشی نام گذاری شدند.

چالش فرهنگی

یکی از مضامین سازماندهنده تجربیات دانشجویان بین الملل در مورد چالش ها، چالش فرهنگی است. در واقع دانشجویان به شیوه های متعدد و متنوع و اظهار نظرهای مداوم نسبت به تجربه زیسته در دانشگاه کردستان چالش فرهنگی داشته اند. اظهار نظرهایی مانند تضادهای ارزشی، الزام به رعایت حجاب، تضاد مذهبی و ضعف بسترهای فرهنگی جامعه بیاز شده بودند. برای مثال چند مورد از متن مصاحبه مشارکت کنندگان در این زمینه این بود که:

«قطعاً سخت ترین چالش ممکن برای دانشجویان و دانشگاه ها این خواهد بود که بخواهند از مسائل فرهنگی، اجتماعی و سیاسی گذار صورت دهند و هضم نمایند در حالی که در مابین این مسائل زیست نکرده اند. دانشجو هنگامی که با محیط خو گرفته و شناخت حاصل کرده باشد مسائل بسیاری برای وی قابل حل خواهند بود، در جهت مقابله نیز کادر و اساتید دانشگاه با بسیاری از کشورهایی که دانشجو پذیرفته شده بازدید و سفر داشته باشند و این بدین جهت است که با دانشجویهای کشورهای دیگر تضاد نداشته باشند و مسئله ای عادی جلوه کند. این اقدامات نیز به نظر بنده باید همگی توسط دولت برنامه ریزی شوند تا مشکلات به کمترین سطح تقلیل یابند».

«بین المللی سازی دانشگاه ها از طرف فرهنگ و ارشاد با چندین مشکل مواجه می شود که از نظر سیاسی و فرهنگی از آنجا که هر کشوری دارای فرهنگ و آداب خاص خود است، زمانی که با همدیگر در آمیخته می شوند تفاوت و چالش های زیادی به همراه دارند که باید با جامعه و سیاست آن کشور مطابقت داشته باشد. حال برای این که با چندین مشکل مواجه می شود باید با آگاهی فراوان با شخص و جامعه برخورد کرد».

چالش مالی

یکی دیگر از مضامین سازماندهنده تجربه زیسته دانشجویان بین الملل در دانشگاه کردستان چالش مالی است. در واقع دانشجویان به شیوه های متعدد و متنوع و اظهار نظرهای مداوم نسبت به تجربه زیسته در دانشگاه کردستان چالش مالی داشته اند. اظهار نظرهایی مانند کمبود منابع مالی، فقدان امکانات، خدمات ضعیف، زیرساخت های بی کیفیت، بی ثباتی نرخ ارز و عدم تأمین نیازهای مالی بیاز شده بودند. برای مثال چند مورد از متن مصاحبه مشارکت کنندگان در این زمینه این بود که:

«این سؤال جوابی دو بعدی دارد: یکی اینکه تمام جزئیات مالی توسط دانشجو و دانشگاه محاسبه شوند و به آن اهمیت داده شود. دانشگاه باید بیشترین تمرکز خود را بر روی ارتقای سطح دانش و شناساندن دانشگاه و تقویت زیرساخت کند، نه این که در راستای گام بردارد که تنها ارائه ای مدرک و دریافت شهریه را هدف گیرد. باید دارایی های دانشگاه در جهت کارهای تحقیقاتی هزینه شود و از این تحقیقات برای تقویت زیرساخت اقتصادی بهره گرفته شود. دانشجو نیز باید بداند چگونه هزینه های خود را تنظیم کند تا هدفش کسب بیشترین سطح دانش و اطلاعات باشد».

«در نبودن بودجه لازم مشکلات فراوان و همه رنگی با بین المللی سازی دانشگاه ها مواجه می شود که پله علمی و طریقه تدریس اساتادان را به سطحی پایین کاهش می یابد که این امر باعث پایین آمدن سطح دانشگاه می شود».

«لازم است هر دانشگاه بین المللی در آغاز سال تحصیلی شهریه دانشجویی را مشخص کرده و این مبلغ ثابت باشد نه اینکه شهریه دانشجویی بر اساس نرخ ارز در نوسان باشد و در تلاش باشند وضعیت اقتصادی دانشجو را در نظر بگیرند و خوابگاه مناسبی برایش فراهم کنند».

چالش زبان فارسی

یکی از مضامین سازماندهنده تجربه زیسته دانشجویان بین الملل در دانشگاه کردستان چالش زبان فارسی است. در واقع دانشجویان به شیوه های متعدد و متنوع و اظهار نظرهای مداوم نسبت به تجربه زیسته در دانشگاه کردستان چالش زبان فارسی داشته اند. اظهار نظرهایی مانند آموزش زبان مشکل در درک متون علمی و تخصصی، کیفیت پایین آموزش ها، فقدان فعالیت های پژوهش محور، شیوه های تدریس تک بعدی، تدریس به زبان فارسی بیاز شده بودند. برای مثال چند مورد از متن مصاحبه مشارکت کنندگان در این زمینه این بود که:

«تمامی این مسائل حول محور یادگیری زبان سیر می کند. نقطه تمرکز دانشگاه باید این باشد که در سریع ترین زمان ممکن دانشجو را برای خواندن دروس آماده کند، شیوه های تدریس را مطابق جدیدترین متدهای روز دنیا پیش برد، شیوه های دقیق انجام تحقیقات را به دانشجو آموزش داده و زیرساخت ها را فراهم کند. اما از دیدگاه بنده بهترین اقدام برای میسر ساختن تمامی نکات ذکر شده این است که اختلاف جنسیتی، قومی و نژادی و دینی به طور کامل محو گردد و مبنا انسانیت باشد».

«بین‌المللی سازی دانشگاه از نظر رفع مشکلات، مشکلاتی پیش‌رو خواهد داشت علی‌الخصوص از نظر تدریس و شیوه درک و به کار بردن شرط و راه‌های تدریس برای درک بیشتر دانشجو».

«شیوه‌های تدریس و آموزش عالی‌اند که این امر بر اساس نیروی انسانی است، اما آن بخش‌هایی که عملی هستند به دلیل کمبود مواد و دستگاه‌ها همیشه با مشکل مواجه‌اند. لازم است دانشگاه فکری به این حال داشته باشد».

«آموزش و تدریس و پژوهش توجه خاصی به خارج و حال می‌دهد که این امر باعث آگاهی کشور از پیشرفت‌های دنیا می‌شود».

چالش قوانین و مقررات

یکی از مضامین سازماندهنده تجربه زیسته دانشجویان بین‌المللی در دانشگاه کردستان چالش قوانین و مقررات است. در واقع دانشجویان خارجی به شیوه‌های متعدد و متنوع و اظهارنظرهای مداوم نسبت به تجربه زیسته در دانشگاه کردستان چالش قوانین و مقررات داشته‌اند. اظهارنظرهایی مانند استانداردسازی، عدم انعطاف در قانون گذاری، عدم توجه به تضادهای موجود در قوانین و مقررات و ضعف دولت در برنامه‌ریزی بین‌المللی بیاز شده بودند. برای مثال چند مورد از متن مصاحبه مشارکت‌کنندگان در این زمینه این بود که:

«این بحث خود مسئله‌ای بسیار مهم است، بدین صورت که دانشگاه باید خود را با استانداردهای جهانی مطابقت دهد و تمامی دستورالعمل‌های جهانی را دقیق پیروی کند؛ تا هم مشکلات خود را به حداقل برساند و هم دانشجویان که قبل از ورود به دانشگاهی بین‌الملل مطابق شنیده‌ها دیدگاهی مثبت و منظم دارند، دیدگاهشان به واقعیت بسیار نزدیک باشد و تضادی برایشان رخ ندهد».

«بین‌المللی سازی دانشگاه نیاز به تشکلی محکم و توجهی جدی از طرف رئیس دانشگاه و حکومت می‌باشد که بعضی وقت پشت گوش انداختن بین‌المللی سازی باعث به وجود آمدن چندین مشکل می‌شود و با این حال دانشگاه از نظر علمی از دیگر دانشگاه‌های پیشرفته جهان عقب می‌ماند. به همین خاطر باید قبل از بین‌المللی سازی دانشگاه لازم است برنامه‌ریزی خوب و قابل اجرا صورت گیرد».

«تشکل‌های دانشگاه بیشتر به تشکل کشورهای دیگر نزدیک می‌شود و ساختمان و تالارها در سطح پیشرفته خواهد بود و توجه بیشتری در قانون و راهنمایی حکومتی بیشتر می‌شود».

«مشخص نمودن افرادی خبره برای رسیدن به کارهای دانشجویان بین‌المللی. وقتی تصمیمی جدید گرفته می‌شود آگاهی کامل در برخورد با دانشجویان خارجی را داشته باشند».

چالش فضای آموزشی

یکی از مضامین سازماندهنده تجربه زیسته دانشجویان بین‌الملل در دانشگاه کردستان چالش تجهیزات و فضاهای آموزشی است. در واقع دانشجویان به شیوه‌های متعدد و متنوع و اظهارنظرهای مداوم نسبت به تجربه زیسته در دانشگاه کردستان چالش تجهیزات و فضاهای آموزشی داشته‌اند. اظهارنظرهایی مانند ضعف سیستم‌های اطلاع‌رسانی، عقب ماندن از تکنولوژی روز، استاندارد نبودن ساختمانها و کلاس‌های درس، عدم آشناسازی دانشجویان با سامانه‌های الکترونیکی و ضعف در به کارگیری فضاهای اجتماعی بیاز شده بودند. برای مثال چند مورد از متن مصاحبه مشارکت‌کنندگان در این زمینه این بود که:

«این کار اقدام بزرگی است و در دو بعد قابل تشریح است؛ بعد اول این نکته است که دانشگاه شرایط را به طور کامل فراهم نماید. سازماندهی دانشگاه باید انجام شده باشد بدین معنی که اقداماتی همچون اطلاع‌رسانی لازم و به موقع، پذیرش دانشجو به طور حضوری و بی واسطه، پذیرایی و معرفی دانشگاه به دانشجو به بهترین شیوه، کلاس‌های آماده و به طور کلی امکانات مناسب، و در آخر نیز سایتی که به شیوهی آنلاین و به‌روز تمام توضیحات درباره‌ی دانشگاه موردنظر را ارائه نماید».

«بین‌المللی سازی دانشگاه چالش‌های زیادی به خودش می‌آورد در مورد دانشگاه خودش باید یک جوری آماده سازی بکند که برای این انجام این کار خوب باشد و بتواند بیشترین دانشجو دعوت بکند در دانشگاه خودش و ابزار و تکنولوژی لازم و جا و مکان خوب برای دانشجویان بین‌الملل و مصدوری دانش خودش بیشتر بکند».

جدوا 4- جمع بندی نقل قولها: مفاهیم پایه و سازماندهنده در فرآیند کدگذاری

انتخابی	کدگذاری	نقل قولها
چالش فرهنگی	<p>تفاوت‌های فرهنگی، اجتماعی و سیاسی، عدم تطابق آداب و رسوم و فرهنگ دانشجویان و اساتید، بروز رفتارهای نژاد پرستانه، شکل‌گیری شخصیت‌های متفاوت، تضاد ارزشی، محدودیت فرهنگی، تفاوت‌های دینی و مذهبی</p>	<p>«قطعاً سخت‌ترین چالش ممکن برای دانشجویان و دانشگاه‌ها این خواهد بود که بخواهند از مسائل فرهنگی، اجتماعی و سیاسی گذار صورت دهند و هضم نمایند در حالی که در مابین این مسائل زیست نکرده‌اند. دانشجویان هنگامی که با محیط خو گرفته و شناخت حاصل کرده باشد مسائل بسیاری برای وی قابل حل خواهند بود، در جهت مقابل نیز کادر و اساتید دانشگاه بایستی از کشورهایی که دانشجوی پذیرفته شده بازدید و سفر داشته باشند و این بدین جهت است که با دانشجویان کشورهای دیگر تضاد نداشته باشند و مسئله‌ای عادی جلوه کند. این اقدامات نیز به نظر بنده باید همگی توسط دولت برنامه‌ریزی شوند تا مشکلات به کمترین سطح تقلیل یابند.»</p> <p>«بین‌المللی سازی دانشگاه‌ها از طرف فرهنگ و ارشاد با چندین مشکل مواجه می‌شود که از نظر سیاسی و فرهنگی از آنجا که هر کشوری دارای فرهنگ و آداب خاص خود است، زمانی که با همدیگر درآمیخته می‌شوند تفاوت و چالش‌های زیادی به همراه دارند که باید با جامعه و سیاست آن کشور مطابقت داشته باشد. حال برای این‌که با چندین مشکل مواجه می‌شود باید با آگاهی فراوان با شخص و جامعه برخورد کرد.»</p>
چالش مالی	<p>کمک هزینه‌های بسیار کم دانشجویان بین‌المللی، فقدان منابع لازم برای تأمین هزینه‌ها، هزینه‌های بالای نقل و انتقالات دانشجویان ضعف زیرساخت‌های اقتصادی، سطح بالای هزینه‌ها، نرخ بالای شهریه‌های دانشجویی، تفاوت ارزش پولی کشورها، کمبود بودجه مربوط به تأمین محل اسکان مناسب، نبود منبع درآمد دانشجوی در کشور میزبان</p>	<p>«این سؤال جوابی دو بعدی دارد: یکی اینکه تمام جزئیات مالی توسط دانشجویان و دانشگاه محاسبه شوند و به آن اهمیت داده شود. دانشگاه باید بیشترین تمرکز خود را بر روی ارتقای سطح دانش و شناساندن دانشگاه و تقویت زیرساخت کند، نه این‌که در راستای گام بردارد که تنها ارائه‌ی مدرک و دریافت شهریه را هدف گیرد. باید دارای‌های دانشگاه در جهت کارهای تحقیقاتی هزینه شود و از این تحقیقات برای تقویت زیرساخت اقتصادی بهره گرفته شود. دانشجوی نیز باید بدانند چگونه هزینه‌های خود را تنظیم کند تا هدفش کسب بیشترین سطح دانش و اطلاعات باشد.»</p> <p>«در نبود بودجه لازم مشکلات فراوان و همه رنگی با بین‌المللی سازی دانشگاه‌ها مواجه می‌شود که پله علمی و طریقه تدریس اساتادان را به سطحی پایین کاهش می‌یابد که این امر باعث پایین آمدن سطح دانشگاه می‌شود.»</p> <p>«لازم است هر دانشگاه بین‌المللی در آغاز سال تحصیلی شهریه دانشجویی را مشخص کرده و این مبلغ ثابت باشد نه اینکه شهریه دانشجویی بر اساس نرخ ارز در نوسان باشد و در تلاش باشند وضعیت اقتصادی دانشجوی را در نظر بگیرند و خوابگاه مناسبی برایش فراهم کنند.»</p>
چالش زبان فارسی	<p>وجود گویش‌های متفاوت، تأکید بر فارسی بودن آموزش، دشواری انجام تکالیف دانشجویان ضرورت گذراندن دوره‌های زبان آموزی، مشکل در درک متون علمی تخصصی، عدم تسلط اساتید بر زبان‌های بین‌المللی، کیفیت پایین شیوه‌های تدریس، ضعف در برگزاری کلاس‌های درس، عدم توجه کافی به سطح علمی دانشجویان بی‌توجهی فعالیت‌های پژوهشی دانشجویان کاربردی نبود تکالیف</p>	<p>«تمامی این مسائل حوا محور یادگیری زبان سیر می‌کند. نقطه تمرکز دانشگاه باید این باشد که در سریع‌ترین زمان ممکن دانشجوی را برای خواندن دروس آماده کند، شیوه‌های تدریس را مطابق جدیدترین متدهای روز دنیا پیش برد، شیوه‌های دقیق انجام تحقیقات را به دانشجوی آموزش داده و زیرساخت‌ها را فراهم کند. اما از دیدگاه بنده بهترین اقدام برای میسر ساختن تمامی نکات ذکر شده این است که اختلاف جنسیتی، قومی و نژادی و دینی به طور کامل محو گردد و مبنا انسانیت باشد.»</p> <p>«بین‌المللی سازی دانشگاه از نظر رفع مشکلات، مشکلاتی پیش‌رو خواهد داشت علی‌الخصوص از نظر تدریس و شیوه در کلاس و به کاربردن شرط و راه‌های تدریس برای درک بیشتر دانشجوی.»</p> <p>«شیوه‌های تدریس و آموزش عالی اند که این امر بر اساس نیروی انسانی است، اما آن بخش‌هایی که عملی هستند به دلیل کمبود مواد و دستگاه‌ها همیشه با مشکل مواجه‌اند. لازم است دانشگاه فکری به این حال داشته باشد.»</p> <p>«آموزش و تدریس و پژوهش توجه خاصی به خارج و حال می‌دهد که این امر باعث آگاهی کشور از پیشرفت‌های دنیا می‌شود.»</p>
چالش قوانین و مقررات	<p>استانداردسازی، عدم انعطاف در قانونگذاری، عدم توجه به تضادهای موجود در قوانین و مقررات، نبود تشکل‌های محکم و مناسب، ضعف دولت در برنامه‌ریزی بین‌المللی</p>	<p>«این بحث خود مسئله‌ای بسیار مهم است، بدین صورت که دانشگاه باید خود را با استانداردهای جهانی مطابقت دهد و تمامی دستورالعمل‌های جهانی را دقیق پیروی کند؛ تا هم مشکلات خود را به حداقل برساند و هم دانشجویان که قبل از ورود به دانشگاهی بین‌المللی مطابق شنیده‌ها دیدگاهی مثبت و منظم دارند، دیدگاه‌ها به واقعیت بسیار نزدیک باشد و تضادی برایشان رخ ندهد.»</p> <p>«بین‌المللی سازی دانشگاه نیاز به تشکلی محکم و توجهی جدی از طرف رئیس دانشگاه و حکومت می‌باشد که بعضی وقت پشت گوش انداختن بین‌المللی سازی باعث به وجود آمدن چندین مشکل می‌شود و با این حال دانشگاه از نظر علمی از دیگر دانشگاه‌های پیشرفته جهان عقب می‌ماند. به همین خاطر باید قبل از بین‌المللی سازی دانشگاه لازم است برنامه‌ریزی خوب و قابل اجرا صورت گیرد.»</p> <p>«تشکل‌های دانشگاه بیشتر به تشکل کشورهای دیگر نزدیک می‌شود و ساختمان و تالارها در سطح پیشرفته خواهد بود و توجه بیشتری در قانون و راهنمایی حکومتی بیشتر می‌شود.»</p>

برنامه‌ریزی دقیق و واقع‌بینانه	نمود سیستم‌های اطلاع‌رسانی دقیق، فقدان بروشورهای تبلیغاتی و راهنما برای دانشجویان جدید، کمبود یا فقدان ابزار و تجهیزات مدرن فقدان وسایل و تجهیزات آزمایشگاهی پیشرفته، عدم توجه به استانداردها، سازی ساختمانها، نبود سیستم‌های صوتی و تصویری، گرمایشی و سرمایشی مناسب در کلاس‌ها، مجهز نبودن تالارهای دانشگاه، عدم به کارگیری سیستم الکترونیکی دریافت انتقاد و پیشنهاد، عدم آشنایی دانشجویان با سامانه الکترونیکی دانشگاه، عدم برگزاری کارگاه‌های کاربرد، کیفیت پایین فضاهای آموزشی	«مشخص نمودن افرادی خیره برای رسیدن به کارهای دانشجویان بین‌المللی. وقتی تصمیمی جدید گرفته می‌شود آگاهی کامل در برخورد با دانشجویان خارجی را داشته باشند».
ضعف سیستم‌های اطلاع‌رسانی، عقب ماندن از تکنولوژی روز، استاندارد نبودن ساختمانها و کلاس‌های درس، عدم آشنا سازی دانشجویان با سامانه‌های الکترونیکی، ضعف در به کارگیری فضاهای اجتماعی	نمود سیستم‌های اطلاع‌رسانی دقیق، فقدان بروشورهای تبلیغاتی و راهنما برای دانشجویان جدید، کمبود یا فقدان ابزار و تجهیزات مدرن فقدان وسایل و تجهیزات آزمایشگاهی پیشرفته، عدم توجه به استانداردها، سازی ساختمانها، نبود سیستم‌های صوتی و تصویری، گرمایشی و سرمایشی مناسب در کلاس‌ها، مجهز نبودن تالارهای دانشگاه، عدم به کارگیری سیستم الکترونیکی دریافت انتقاد و پیشنهاد، عدم آشنایی دانشجویان با سامانه الکترونیکی دانشگاه، عدم برگزاری کارگاه‌های کاربرد، کیفیت پایین فضاهای آموزشی	«این کار اقدام بزرگی است و در دو بعد قابل تشریح است؛ بعد اول این نکته است که دانشگاه شرایط را به طور کامل فراهم نماید. سازماندهی دانشگاه باید انجام شده باشد بدین معنی که اقداماتی همچون اطلاع‌رسانی لازم و به موقع، پذیرش دانشجویان به طور حضوری و بی واسطه، پذیرایی و معرفی دانشگاه به دانشجویان بهترین شیوه، کلاس‌های آماده و به طور کلی امکانات مناسب، و در آخر نیز سایتی که به شیوهی آنلاین و به‌روز تمام توضیحات درباره‌ی دانشگاه موردنظر را ارائه نماید و همچنین این که به شیوهی بروشور تمام اطلاع‌رسانی‌ها از ابتدای پذیرش دانشجویان تا کسب مدرک تحصیلی به طور دقیق انجام شود. همه‌ی اینها توسط دانشگاه باید انجام می‌شدند اما به نظر من به این موضوعات تاکنون رسیدگی نشده است. بعد دوم حول این محور است که دانشجویی می‌باید خود را رو در روی مسائل بسیاری ببیند، من جمله اینکه برای پذیرش در رشته‌ی موردنظر و شهر و دانشگاه موردنظر باید تلاش بسیاری کند، در مطالعه‌ی دروس کوتاهی نکرده و تلاش کند سیستم آموزشی و فرهنگی-اجتماعی شهر و دانشگاه مد نظر را زیست کرده و خود را تطبیق دهد. به نظر بنده تمام این موارد چالش‌های سنگین پیش روی دانشجویان خواهند بود و لازم به تکرار است که بگویم استفاده از روش‌های آنلاین و آفلاین و تهیه‌ی بروشور راهنما که شامل اطلاعات دقیق شهر و رشته‌ها و دانشگاه است- با همکاری دانشجویان توسط دانشگاه ضروری و بسیار سودمند خواهد بود».
		«بین‌المللی سازی دانشگاه چالش‌های زیادی به خودش می‌آورد در مورد دانشگاه خودش باید یک جوری آماده سازی بکند که برای این انجام این کار خوب باشد و بتواند بیشترین دانشجویان دعوت بکند در دانشگاه خودش و ابزار و تکنولوژی لازم و جا و مکان خوب برای دانشجویان بین‌الملل و مصدوری دانش خودش بیشتر بکند».

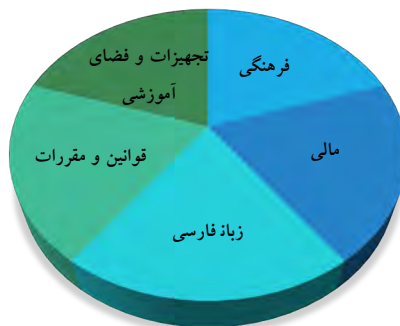
جدولهای شماره (4) و (5) و نمودارهای شماره (1) و (2) کدهای مستخرج طی سه مرحله کدگذاری (باز، محوری و انتخابی) را از نظر دانشجویان بین المللی آموزش عالی به ترتیب نشان می‌دهد: 1-چالش فرهنگی 2-چالش مالی 3-چالش زبان فارسی 4-چالش قوانین و مقررات 5-چالش تجهیزات و فضای آموزشی.

جدول 5- مفاهیم مستخرج از مصاحبه

نمونه مفاهیم استخراج شده از مصاحبه	کد انتخابی
تضادهای ارزشی، الزام به رعایت حجاب، تضاد مذهبی، ضعف بسترهای فرهنگی جامعه	چالش فرهنگی
کمبود منابع مالی، فقدان امکانات، خدمات ضعیف، زیرساخت‌های بی کیفیت، بی‌ثباتی نرخ ارز، عدم تأمین نیازهای مالی	چالش مالی
آموزش زبان مشکل در درک متون علمی و تخصصی، کیفیت پایین آموزش‌ها، فقدان فعالیت‌های پژوهش محور، شیوه‌های تدریس تک بعدی، تدریس به زبان فارسی	چالش زبان فارسی
استانداردسازی، عدم انعطاف در قانون گذاری، عدم توجه به تضادهای موجود در قوانین و مقررات، ضعف دولت در برنامه‌ریزی بین‌المللی	چالش قوانین و مقررات
ضعف سیستم‌های اطلاع‌رسانی، عقب ماندن از تکنولوژی روز، استاندارد نبودن ساختمانها و کلاس‌های درس، عدم آشناسازی دانشجویان با سامانه‌های الکترونیکی، ضعف در به کارگیری فضاهای اجتماعی	چالش تجهیزات و فضای آموزشی

□

چالش تجهیزات و فضای آموزشی ■ چالش قوانین و مقررات ■ چالش زبان فارسی ■ چالش مالی ■ چالش فرهنگی

نمودار 1-نمای کلی از چالش‌های دانشجویان بین الملل

چالش فرهنگی	چالش مالی	چالش زبان فارسی	چالش قوانین و مقررات	چالش تجهیزات و فضای آموزشی
<ul style="list-style-type: none"> تضادهای ارزشی الزام به رعایت حجاب تضاد مذهبی ضعف بسترهای فرهنگی جامعه 	<ul style="list-style-type: none"> کمبود منابع مالی فقدان امکانات خدمات ضعیف زیرساخت‌های بی کیفیت بی ثباتی نرخ ارز عدم تأمین نیازهای مالی 	<ul style="list-style-type: none"> آموزش زبان مشکل در درک متون علمی و تخصصی کیفیت پایین آموزش‌ها فقدان فعالیت‌های پژوهش محور شیوه‌های تدریس تک بعدی تدریس به زبان فارسی 	<ul style="list-style-type: none"> استانداردسازی عدم انعطاف در قانونگذاری عدم توجه به تضادهای موجود در قوانین و مقررات ضعف دولت در برنامه‌ریزی بین‌المللی 	<ul style="list-style-type: none"> ضعف سیستم‌های اطلاع‌رسانی عقب مانده از تکنولوژی روز استاندارد نبودن ساختمانها و کلاس‌های درس عدم آشناسازی دانشجویان با سامانه‌های الکترونیکی ضعف در به کارگیری فضاهای اجتماعی

نمودار 2- مدل نهایی مهم‌ترین چالش‌های برنامه‌ریزی دانشگاهی بر پایه‌ی تجربیات دانشجویان بین الملل دانشگاه کردستان

بحث و نتیجه گیری:

در این پژوهش، بر اساس تحلیل انجام شده بر پایه‌ی متن مصاحبه‌ها، 78 مفهوم (کُد باز) استخراج شده است که نتایج پژوهش در قالب پنج مفهوم اصلی شامل چالش فرهنگی، چالش مالی، چالش زبان فارسی، چالش قوانین و مقررات و چالش تجهیزات و فضای آموزش دسته‌بندی شده است. مفهوم چالش فرهنگی از 6 کُد محوری و 15 کُد باز تشکیل شده است. مشکلات و چالش‌های مالی نیز خود حاصل 6 کُد محوری و 15 کُد باز بوده که هریک از این موارد به بعد و بخشی از مشکلات مالی پرداخته‌اند. بحث مربوط به چالش زبان فارسی نیز یکی از چالش‌های مهم دانشجویان خارجی می باشد، حاصل خروجی 17 کُد باز و 6 کُد محوری بوده است. مفهوم مشکلات مربوط به قوانین و مقررات نیز یکی دیگر مباحث مهم چالش برانگیز بوده که حاصل 13 کُد باز و 5 کُد محوری است و در نهایت مفهوم مشکلات فن‌آوری، تجهیزات و فضای آموزشی یکی دیگر از موارد و چالش‌های مهم دانشجویان بین الملل بوده که حاصل 20 کُد باز و 6 کُد محوری بوده که هریک قسمتی از این مفهوم را موردنظر داشته‌اند. بر اساس نتایج کدگذاری مربوط به مسئله پژوهش «تجربه زیسته چالش‌های پیش‌روی دانشجویان بین الملل دانشگاه کردستان در مقطع آموزش عالی» در مجموع 5 مضمون سازماندهنده شناسایی شد.

یافته‌های این پژوهش با نتایج Fazli Yazdi et al. (2018), Shujaei Miandragh et al. (2017), Kasisihara and Mugambi (2013) and Idonol (2013), Hashemi et al. (2021), Kunsilsaw et al. Harvey (2017) and Idonol (2013) هم‌سو می‌باشد.

تضادهای ارزشی، الزام به رعایت حجاب، تضاد مذهبی، ضعف بسترهای فرهنگی جامعه از مهم‌ترین مفاهیم، مقوله چالش فرهنگی بودند. جمشیدی مقدم و همکاران (Jamshidi Moghadam et al. (2016) نشان دادند عوامل پیش‌بینی‌کننده مشکلات آموزشی نشان داد که مواردی مانند عدم تشابه فرهنگی و حضور کمتر در ایران پیش‌بینی‌کننده می‌باشد. بر این اساس، با آشنا کردن دانشجویان خارجی با آداب و رسوم ایرانی و برگزاری کلاس‌های توجیهی در معرفی نظام آموزشی ایران می‌تواند به ایجاد انگیزه یادگیری و در نتیجه کاهش مشکلات آموزشی آنها کمک کرد. بین‌المللی شدن را به‌عنوان فرصتی برای ترویج تنوع فرهنگی، و تقویت فهم بین فرهنگی، احترام و تساهل در میانه مردم می‌داند. از جمله اهداف فرهنگی-اجتماعی بین‌المللی شدن را می‌تواند تنوع فرهنگی در دانشگاه، یادگیری فرهنگی و افزایش سواد فرهنگی برشمرد (Khorsandi (2015). Taskoh,

در پژوهش خود Ritz (2010) تأکید می‌کند که دسترسی به غذا، حمل و نقل و مسکن در مکانی که آنها از خانواده و دوستان خود دور هستند ممکن است چالش برانگیزترین جنبه تجربه دانشجویی بین‌المللی باشد. این جزئیات کوچک نیز به فرآیندهای سازگاری آنها تعلق دارد، زیرا آنها جنبه‌های روزمره زندگی آنها هستند. هنگامی که دانشجویان بین‌المللی به محض ورود به خاک کشور میزبان با مشکلات زندگی روزمره روبه‌رو می‌شوند، برای آنها سخت است که از ورود و تمرکز بر اهداف خود در محیط جدید خود لذت ببرند، اگر مشکلات ساده اما آزاردهنده زندگی روزمره آنها را فراموش کرده باشند. بنابراین، آنچه دانشجویان بین‌المللی ممکن است در حین تلاش برای تطبیق با زندگی جدید خود در یک کشور خارجی از سر بگذرانند، باید به اندازه کافی درک شود تا در زمان اسکان به آنها کمک شود

چالش فرهنگی یکی از مشکلات اساسی دانشجویان خارجی فقدان فرهنگ تعامل و پذیرش دانشجویان خارجی می‌باشد. این چالش در سال‌های اخیر رشد چشم‌گیری داشته است به‌گونه‌ای که بسیاری از دانشگاه‌ها مجبور به تفکیک خوابگاه دانشجویان خارجی از ایرانی شده‌اند. این مسئله فقر برنامه‌های فرهنگی آموزش عالی را نشان می‌دهد. (Zamani manesh (2011 در دانشگاه شهید بهشتی نشان داد دیدگاه بدبینانه در خصوص دانشجویان خارجی یکی از موانع اصلی بروند دانشگاهی محسوب می‌شود. همچنین نتایج وی حاکی از آن است که اسلامی بودن کشور چالش‌هایی را از لحاظ پوشش و حجاب برای دانشجویان زن خارجی به وجود آورده است. (Fazli Yazdi and colleagues (2018) نشان دادند که از راهکارهای کاهش چالش فرهنگی، فرهنگ‌سازی در جامعه برای پذیرش افراد با فرهنگ‌ها، مذاهب و اعتقادات متفاوت و تحمل شیوه‌های گفتاری و رفتاری متفاوت، احترام به دانشجویان بین‌المللی و تحقیر نکردن و یا تبعیض قائل نشدن می‌باشد. خراسانی و همکاران (2016)؛ Khorassani et al. انعطاف‌پذیری در مواجهه با فرهنگ‌های دیگر و ضعف در فرهنگ مهماننوازی را از عمده‌ترین موانع جذب دانشجوی خارجی می‌دانند

در خصوص چالش مالی؛ کمبود منابع مالی، فقدان امکانات، خدمات ضعیف، زیرساخت‌های بی کیفیت، بی‌ثباتی نرخ ارز، عدم تأمین نیازهای مالی از مهم‌ترین مفاهیم، مقوله چالش مالی بودند. کمبود منابع مالی، فقدان امکانات رفاهی، هزینه‌های زیاد شهریه دانشجویان خارجی برخلاف خدمات ضعیفی که در اختیار دانشجویان قرار می‌گیرد و همچنین بی‌ثباتی نرخ ارز مشکلات و چالش‌هایی را برای دانشجویان به وجود آورده است. در حالی که در کشورهای پیشرفته سعی بر این است دانشجویان خارجی متحمل کمترین فشار از لحاظ اقتصادی و مالی باشند و امکانات مطلوبی در اختیار آنها قرار می‌گیرد. (Fathi Vajargah and colleagues (2018) یکی از موانع جذب دانشجویان بین‌المللی را ارائه خدمات حمایتی پایین به دانشجویان خارجی نظیر اسکان مشاوره تحصیلی و غیره می‌دانند. به رغم ظرفیت و توانمندی موجود در مبحث بین‌المللی شدن در آموزش عالی ایران تاکنون سیاست‌گذاری راهبردی، تخصیص اعتبار خاص و سرمایه‌گذاری عمده وجود ندارد (Fathi Vajargah (2010). Khorsandi, (2015) and colleagues یکی از موانع جذب دانشگاه بین‌المللی را کمبود بودجه دانشگاه‌ها در راستای بین‌المللی شدن می‌دانند. یکی از یافته‌های این پژوهش فقدان امکان مبادله‌های ارزی است. در این رابطه ایجاد ساز و کاری برای انتقال ارز توسط دانشجویان بین‌المللی پیشنهاد می‌شود. فقدان تأمین شهریه و هزینه‌های زندگی نیز از دیگر نتایج است

یکی دیگر از چالش‌های مهم دانشجویان چالش زبانی بود که آموزش زبان مشکل در درک متون علمی و تخصصی، کیفیت پایین آموزش‌ها، فقدان فعالیت‌های پژوهش محور، شیوه‌های تدریس تک بعدی و تدریس به زبان فارسی از مهم‌ترین مفاهیم، مقوله چالش زبان فارسی بودند. طبق مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی تدریس در تمام دانشگاه‌های ایران به زبان فارسی صورت می‌گیرد و معمولاً از منابع فارسی نیز جهت تدریس محتوا استفاده می‌شود، این امر باعث شده است که دانشجویان ایرانی و غیرفارسی زبان به راحتی نتوانند از کلاس و متونی که در کلاس تدریس می‌شود، استفاده کنند و با توجه کمبود دوره آموزشی دانشجویان با چالش‌های آموزشی مواجه شده‌اند. همانطور که (Arasteh (2000 بیان می‌کند یکی از عوامل اساسی جذب نشدن دانشجویان خارجی در ایران استفاده از زبان فارسی به‌عنوان تنها زبان آموزشی در دانشگاه‌های کشور می‌داند. بنابراین دانشگاه‌های ایران می‌توانند با تدریس متون با زبانهای متفاوت در جذب دانشجویان خارجی و اعتباربخشی به دانشگاه بسیار موفق باشند. چالش زبان فارسی یکی از موانع آموزشی جذب دانشجویان بین‌المللی است. نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش (Fathi Vajargah and colleagues (2018) که مهم‌ترین چالش‌های دانشگاهی جذب دانشجوی بین‌المللی را فقدان ارائه بخشی از برنامه‌های آموزشی به زبان انگلیسی می‌دانند، مطابقت دارد.

در ارتباط با چالش قوانین و مقررات؛ استانداردهای، عدم انعطاف در قانونگذاری، عدم توجه به تضادهای موجود در قوانین و مقررات، ضعف دولت در برنامه‌ریزی بین‌المللی از مهم‌ترین مفاهیم، مقوله چالش قوانین و مقررات بودند. با وجود این که وزارت علوم، تحقیقات و فناوری متولی اصلی دانشجویان خارجی در دانشگاه‌های ایران محسوب می‌شود، اما نهادهای دیگری مانند وزارت بهداشت، وزارت کشور، وزارت اطلاعات، نمایندگی مقام

معظم رهبری در دانشگاه‌ها و غیره نقش تأثیر گذاری در این حوزه دارند. لذا این عوامل باعث به وجود آمدن چالش‌هایی برای دانشجویان خارجی در زمینه قوانین و مقررات و سیاست‌گذاری‌های کشوری شده است. این یافته با نتایج پژوهش (2001) Shafizadeh همخوانی دارد که یکی از مهمترین چالش‌های جذب دانشجوی خارجی را تعدد نهادهای تصمیم‌گیرنده در سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی می‌داند. همچنین با یافته (2010) Khorasani and Zamanesh منطبق است که یکی از موانع جذب دانشجوی بین‌المللی را از مشکلات صدور ویزا و رویداد می‌داند. بین‌المللی شدن فرآیندی است که در جستجوی هماهنگی و یکپارچه سازی سیاست‌ها، برنامه‌ها و طرح‌های بین‌المللی و موقعیت‌های دانشگاه‌ها و کالج‌هاست (تارنما مرکز بین‌المللی‌شدن و ملاحظات جهانی مشاهده شده در مورخه 96/8/18).

در نهایت از نظر بسیاری از مصاحبه شونده‌گان یکی از عوامل بازدارنده و چالش‌های جذب دانشجویان خارجی را عوامل بازدارنده تکنولوژیکی و فضای آموزشی می‌دانند. امروزه تغییرات متعدد در فضای جهانی، تأثیرات شایان توجهی را بر مؤسسات آموزش عالی گذاشته است، توجه دانشگاه به گروه‌های هدف و برقرار دانشگاه ارتباط چندجانبه و بازارگرا تر شدن دانشگاه منجر به بازاریابی در آموزش‌های عالی شده است. درحالی که بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته از فن‌آوری‌های نوین و بروز در دانشگاه‌های خود استفاده می‌کنند و از تجهیزات و فضاهای آموزشی مدرن بهره‌مند هستند و مراکز پیشرفته جهت راهنمایی و مشاوره دانشجویان خارجی در زمینه‌های مختلف آموزشی، رفاهی و غیره در کشور و دانشگاه‌های ایران نبود و یا ضعف فن‌آوری، تجهیزات، تکنولوژی، امکانات و مراکز باعث سرگشتگی و ایجاد چالش برای دانشجویان خارجی شده است. یافته‌ها نشان داد که از دیگر چالش‌های دانشجویان بین‌المللی ضعف سیستم‌های اطلاع‌رسانی، عقب ماندن از تکنولوژی روز، استاندارد نبودن ساختمانها و کلاس‌های درس، عدم آشناسازی دانشجویان با سامانه‌های الکترونیکی و ضعف در به‌کارگیری فضاهای اجتماعی می‌باشد که در این پژوهش در مقوله‌ای تحت عنوان چالش تجهیزات و فضای آموزشی استخراج شد.

همچنین یافته‌ها حاکی از آن است که «سیاست درهای باز» که مشاوره فردی و پشتیبانی به موقع برای اهداف دانشگاهی و اجتماعی ارائه می‌کند، ضروری است. در یک بازار جهانی رقابتی فزاینده آموزش بین‌المللی، کشور میزبان باید به تمرکز بر تجربه کلی دانشجویان بین‌المللی در رابطه با افزایش رتبه رضایت آنها و توصیه‌های بعدی مؤسسات خود به دیگران ادامه دهد. در نتیجه، برای ارتقای کیفیت کلی خدمات ارائه شده به دانشجویان خارج از کشور و حفظ رشد پایدار در بازار دانشجویان بین‌المللی، سیاست‌های تهاجمی توسط دولت‌های سایر مقاصد تحصیلی اصلی برای دانشجویان بین‌المللی تدوین شده است.

نتایج تحقیقات صورت گرفته نیز گواه این مطلب است؛ که پایین بودن امکانات آموزشی و فن‌آوری‌ها چه از لحاظ زیرساختی و چه از لحاظ برنامه‌های اجرایی در خور استفاده مطلوب دانشجویان نیست. در این رابطه یکی از مصاحبه شونده‌گان می‌گوید وقتی یک رویداد موقت ورزشی در یکی از کشورها می‌خواهد در کشوری برگزار شود، سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان و مدیران اجرایی در تکاپو هستند که کلیه فن‌آوری‌ها با بهترین و آخرین متدها استقرار پیدا کنند، باید در برنامه‌های جذب دانشجوی خارجی به این مهم توجه زیادی گردد. ضعیف بودن دستگاه‌های فن‌آوری در دانشگاه کردستان برای جذب دانشجویان خارجی دیگر از یک مانع خارج شده و به یک تنگنا چالش تبدیل شده است. کیفیت و کمیت فن‌آوری‌ها در سطح استانداردهای دانشگاه باکلاس جهانی نیست (Hallaj Dehghani et al, 2018).

از محدودیت‌های اصلی پژوهش می‌توان به شیوع ویروس کرونا و عدم امکان مصاحبه حضوری با دانشجویان و همچنین عدم آشنایی و پاسخگویی دانشجویان بین‌المللی به زبان فارسی اشاره نمود. با توجه به اهمیت موضوع و یافته‌های پژوهش پیشنهاد می‌شود در رابطه با جذب دانشجویان خارجی در مقطع آموزش عالی برنامه‌های راهبردی و بلندمدت مرتبط با چالش‌هایی که وجود دارد، تصویب شود، در این برنامه باید ضمن توجه به جنبه‌های آموزش عالی باید به جنبه‌های سیاسی، اخلاقی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و غیره لسان بالا دستی نقشه جامع علمی کشور نیز توجه شود. پیشنهاد می‌شود که فرهنگ‌سازی لازم در جامعه برای پذیرش افراد با فرهنگ‌ها و اعتقادات‌های متفاوت صورت گیرد. پیشنهاد می‌شود با توجه به یافته‌های مربوط به چالش‌های تجهیزات، زیرساخت‌های لازم برای جذب دانشجویان خارجی مطابق با استانداردهای بین‌المللی ایجاد شود. پیشنهاد می‌شود با توجه به چالش‌های زبانی برای این دسته از دانشجویان امکان‌ارائه آموزش به دانشجویان خارجی به زبانهای مورد تقاضا از جمله انگلیسی عربی و غیره به وجود آید. در نهایت با توجه به چالش قوانین و چالش مالی این مطالعه توصیه‌های مهمی در مورد این‌که چگونه مؤسسات آموزشی و دولت می‌توانند منابع را به بهترین نحو تخصیص دهند و سیاست‌هایی را برای بهبود تجربه زیسته دانشجویان بین‌المللی در مراکز آموزش عالی ایران را ارائه می‌کند.

منابع

- Arefi, M., and Azizi, A. (2015). Feasibility Study of Internationalization of Comprehensive Public Universities in Tehran; (Case study of Shahid Beheshti University and University of Tehran). *Quarterly Journal of Strategic Studies of Public Policy* 7 (26). (in Persian).
- Burn, B. B., & Smuckler, R. H. (1995). A Research Agenda for the Internationalization of Higher Education in the United States. Recommendations and Report.
- Internationalization, Building on Our Experience. Conference (1998: Halifax, NS). (1998). *Internationalization, Building on Our Experience: 1998 Conference Proceedings*. Assn of Universities & Colleges of Canada.
- Bostrom, C. A. (2010). Diffusion of internationalization in Turkish higher education. *Journal of studies in international education*, 14(2), 143-160.
- Conceição, S. C., Mina, L., & Southern, T. (2021). Brazilian students studying in the United States: Perceptions of their Lived experiences 6 months after returning home. *Journal of Transformative Education*, 19(2), 127-146.
- Eghdampour, R., Keshtiaray, N., & Esmaili, R. (2020). Student's experiences of Social Responsibility in the university. *Journal of higher education curriculum studies*, 10(20), 237-264.
- Fathi Vajargah, K., Arefi, M. and Zamani Manesh, H. (2011). A Study of Barriers to Admission of Foreign Students in Universities and Higher Education Institutions. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*,. 62: 80-65. (in Persian).
- Fazli Yazdi, H., Zamani, A. and Pouratashi, M. (2019). Attracting International Students in Iran's Higher Education System and Leading Challenges. *Approach*, 74. (in Persian)
- Hallaj Dehghani, A., Fathi Vajargah, C., Khosravi, A. and Pusneh, K. (2019). *Bi-Quarterly Journal of Higher Education Curriculum Studies*.10 (2): 39-7. (in Persian).
- Hallajdehghan, H. (2006). International cooperation in higher education in Iran and how to improve it. *Higher Education Research and Planning Quarterly*, 39. (in Persian).
- Hemmati, R., Ghasemi, V. and Mansoori Nejad, E. (2020). Higher Education and Economic Development: A Comparative Study of Selected Countries in the World. *Applied Sociology* 31 (79): 96-75. (in Persian).
- Hosseini, M., Maqool, A., Naseri, N. and Zande Del, A. (2017). Identifying the components of internationalization of higher education from the perspective of experts in public universities in the northeast of the country. *Educational Management Innovations*, 13(4) (Series 52): 90-77. (in Persian).
- International Association of Universities. (1997). Internationalization of Higher Education Task Force Framework for Action.
- Iranian Universities Reference (2017). Ranking of public universities in 1996. Available at; <https://www.uniref.ir/Ranking1>. (in Persian).
- Jamshidi Moghadam, Kh., Nasr, A., Mirshah Jafari, S. (2016). Developmental steps in medical education, *Journal of the Center for the Study and Development of Medical Education*, 13 (1) :33-20. (in Persian).
- Khorsandi Taskooh, A. (2015). International Higher Education: Strategies and Conditions of Possibilities. Tehran: *Research Institute for Cultural and Social Studies, Ministry of Science*. (in Persian).

- Khosravi Nejad, Sh. and Asareh, A. (2011). A Study of Internationalization Experiences of Higher Education Curriculum with Emphasis on Iran, The First National Conference on Education in Iran 1404, Tehran, *Policy Research Institute. Science, Technology and Industry*. (in Persian).
- Kılınc, A.C.; Kürşat, A. & Polat, M. (2020). Studying Abroad: A Phenomenological Study of Lived Experiences of International Students in Turkey. *Journal of International Students; Jonesboro*, 10(4): 853-871.
- Knight, J. (Ed.). (2014). *International education hubs: Student, talent, knowledge-innovation models*. Springer Netherlands.
- Mehdi, R. and Barani, S. (2015). Human Resources Development Related to International Students in Iranian Universities. *Iranian Journal of Higher Education*, 10 (14). (in Persian).
- Morosini, M. C., CORTE, M. D., & Guilherme, A. A. (2017). Internationalization of higher education: A perspective from the great south. *Creative Education*.
- Poursaid, M M .; Zare, R .; Soltaninejad, N. & Abedini, A. (2019). Scientific tourism; Phenomenological understanding of the lived experience of foreign tourists in Iranian universities. *Tourism Management Studies*, 14 (48): 91-116. (In Persian).
- Rabiee, A. and Nazarian, Z. (2012). Obstacles to Privatization of Higher Education in Iran and Presenting Solutions to Eliminate Them. *Iranian Higher Education Association Quarterly* 4 (2). (in Persian).
- Reference of Iranian universities. (2017). *Ranking of public universities in 1996*. Available at: <https://www.uniref.ir/Ranking1>
- Ritz, A. A. (2010, March). International students and transformative learning in a multicultural formal educational context. In *The educational forum* (Vol. 74, No. 2, pp. 158-166). Taylor & Francis Group.
- Sarmad, Z., Bazargan, A. Hejazi, E. (2006). *Research Methods in Behavioral Sciences*, Tehran: *Agah Publications*. (in Persian).
- Shafizadeh, Hamid. (2013). Investigating the most important challenges and strategies for attracting foreign students in Iran (using the focus group technique). *Strategy*
- Sulong, N., & Othman, N. (2020). A Phenomenological Study on International Student Withdrawals from Malaysian Higher Education Institutions. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 10(12): 363-376.
- Tight, M. (2021). Globalization and internationalization as frameworks for higher education research. *Research Papers in Education*, 36(1): 52-74.
- Zaker Salehi, G.H.R. (2021). Nearby Strangers: A Study of the Living Experience of Afghan Students Living in Iran in the Corona Crisis. *Interdisciplinary Studies in the Humanities*, 12 (3): 23-65. (In Persian).
- Zamani Manesh, H., Khorasani, A. and Bakhtiari, T. (2017). Designing an Indigenous Model for Internationalization of Iranian Universities of Medical Sciences: A Qualitative Study, *Quarterly Journal of Research in Medical Education*, 9(2): p. 34. (in Persian).
- Zamani Manesh, H., Osare, A., and Ahmadi, Gh. (2018). Analysis of the mechanisms of internationalization development of the higher education system of the country. *Culture Strategy*,. 45. (in Persian).